

BNP-utvecklingen avgörande

för att kunna nå Sveriges nya effektiviseringsmål :
50% till 2030

Den 10 juni 2016 slöts en ramöverenskommelse om energipolitiken. Den 28 november 2016 presenterade man även ett förslag till mål för energieffektivisering för Sverige, som lyder: Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till BNP.

Inom ramen för ett par av NEPP:s delprojekt har inledande analyser gjorts av konsekvenserna för det svenska energisystemet av detta intensitetsmål. Sammanfattningsvis visar vår konsekvensanalys bl.a. på följande resultat och slutsatser:

BNP-utvecklingen

BNP-utvecklingen är den parameter som har störst betydelse för måluppfyllelse av det svenska intensitetsmålet, inte energiparametrarna. En stadig BNP-ökning på i genomsnitt minst 2% per år till 2030 kan vara avgörande för möjligheten att på ett kostnadseffektivt sätt kunna nå det 50%-iga energiintensitetsmålet. En lägre genomsnittlig BNP-utveckling, och/eller en konjunkturcykel med betydande lågkonjunktur under perioden före (och under) 2030, kan ställa krav på en ytterligare, och relativt stor minskning av energianvändningen och därmed även göra målet mer kostsamt att uppnå. Det visar resultaten i vår känslighetsanalys som redovisas kortfattat på nästa sida.

Åtgärder för att stimulera ekonomin och BNP-tillväxten blir därmed följdriktigt mycket viktiga åtgärder (kanske de viktigaste åtgärderna) för att kunna nå måluppfyllelse. Nyckelåtgärder blir de som både stimulerar ekonomin och minskar mängden tillförd energi (eller åtminstone inte ökar mängden tillförd energi).

Samtidigt visar tidigare forskning inom NEPP på just denna kombination, dvs. att en god ekonomi leder till en effektivare energianvändning inom flera tillämpningsområden, genom att vi då har råd att byta ut äldre teknik mot ny som i sig är energieffektivare.

Vad händer om inte BNP utvecklas enligt prognos?

Energiintensitetsutvecklingen i Sverige i såväl NEPP:s som Energimyndighetens referensfall framgår av figuren på nästa sida. Intensiteten minskar från 2005 till 2030 med i det närmast 50%.

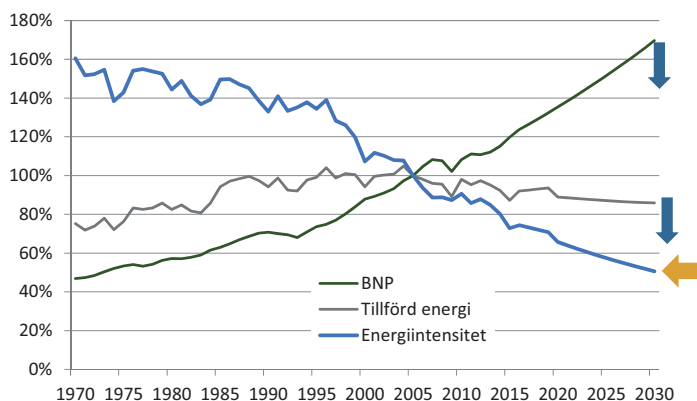
I Referensfallet antas en ekonomisk tillväxt på 2,28 % per år fram till och med år 2035, i enlighet med Konjunkturinstitutets senaste prognos. Vi har i vår känslighetsanalys gjort alternativa beräkningar av två slag:

- Alternativa antaganden om en tillväxt på 1,5 %, 2,0 % eller 2,5 % per år .
- Test av utfallet om de framtida konjunkturcyklerna infaller på ett "olyckligt" sätt med hänsyn till den nivå som energiintensiteten når just år 2030, dvs. betydande lågkonjunktur under perioden före (och under) 2030.

Känslighetsanalysen visar att utfallet påverkas relativt mycket, både av de alternativa tillväxttakterna och av en "olycklig" konjunkturcykel. Störst är påverkan om dessa båda får samverka.

”
Det skulle då ställa
mycket stora krav på
energisystemets
framtida utveckling”

Vid en genomsnittlig BNP-utveckling på 2,0%, tillsammans med denna alternativa konjunkturcykel, hamnar istället energiintensiteten på 45% år 2030 och blir BNP-utvecklingen endast 1,5% i genomsnitt när energiintensiteten endast en 42%-ig minskning till 2030. Då skulle det krävas extra effektiviseringsåtgärder för att minska energianvändningen till 2030 på i storleksordningen 70 TWh.

Referensfallets energiintensitetsutveckling, 2005 – 2030.

Samtidigt vet vi från NEPP:s tidigare analyser (se ovan) att en lägre ekonomisk tillväxt också reducerar incitamenten för energieffektivisering i vissa sektorer. Det är därför rimligt att anta att det i våra alternativa fall skulle krävas extra effektiviseringsåtgärder som är större än 70 TWh som anges ovan. Hur mycket större är dock svårt att säga, men om vi bara gör ett generellt antagande om att behovet av extra effektiviseringsåtgärder är 50% högre än vad som anges ovan, så skulle det kunna innebära – vid en BNP-utveckling på 1,5% tillsammans med en "olycklig" konjunkturcykelutveckling - att det skulle krävas extra effektiviseringsåtgärder på i storleksordningen 100 TWh. Det skulle då ställa mycket stora krav på energisystemets framtida utveckling.

ÖVERENSKOMMELSE OM SVERIGES MÅL FÖR ENERGIEFFEKTIVISERING

(källa: www.regeringen.se)

Regeringen, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna slöt den 10 juni 2016 en ramöverenskommelse om energipolitiken. Dessa fem partier har nu också enats om ett förslag till mål för energieffektivisering för Sverige till 2030:

- Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till BNP.
- Energimyndigheten ska ges i uppdrag att tillsammans med olika branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering.

Därmed utgör sektorstrategierna inget mål som fastställs av riksdagen. Målet för energieffektivisering, och sättet att beräkna det, ligger i linje med EU:s ambition om 30 procent minskad absolut energianvändning till 2030 samt är i linje med att EU i framtiden kommer att använda år 2005 som basår för sina beräkningar.

Målet om 50 procent är högt satt. Bedömningen är att målet kan nås genom att genomföra de åtgärder som återfinns i ramöverenskommelsen om energi, vidta åtgärder i Sverige samt genom beslut på EU-nivå.